

Retningslinjer for håndtering av interessekonflikter i Handelsbankenkonsernet

Fastsatt av styret 21. mars 2018

1. Formål

Disse retningslinjene har som formål å sikre at interessekonflikter håndteres på riktig måte i Handelsbankenkonsernet.

2. Anvendelse

Det som følger av disse retningslinjene skal gjelde for samtlige selskap i Handelsbankenkonsernet, men det tas hensyn til at både svensk og utenlandsk lovgivning kan stille andre krav.

Retningslinjene gjelder for samtlige medlemmer av styret i konsernet, ansatte og tredjeparter som handler for Handelsbankens regning.

3. Identifisering og håndtering av interessekonflikter

3.1. Generelt om identifisering av interessekonflikter

Interessekonflikter er en naturlig del av forretningsvirksomheten, som innebærer at slike konflikter kan oppstå i konsernets virksomhet. Interessekonflikter kan oppstå mellom Handelsbankens kunder, og mellom Handelsbanken eller Handelsbankens kunder på den ene siden, og Handelsbankens (andre) kunder, aksjonærer, styremedlemmer og øverste ledelse, samt andre ansatte, viktige leverandører og forretningspartnere og andre nært tilknyttede parter (for eksempel selskaper i konsernet) på den andre siden.

En interessekonflikt som kan gi opphav til at en eller flere kunders interesser blir negativt påvirket, kan for eksempel oppstå i situasjoner der Handelsbanken, dens ansatte, underleverandører eller tilknyttede selskaper

- vil kunne få en økonomisk gevinst eller unngå et økonomisk tap på bekostning av kunden, f.eks. ved handel for egen regning med verdipapirer, der informasjon om kundens forestående

handelsaktivitet utnyttes,

- kan ha en interesse i utfallet av en tjeneste som ytes til kunden, eller av en transaksjon som er utført på vegne av kunden, som er forskjellig fra kundens interesse i dette resultatet, f.eks. kan salg av et bestemt investeringsprodukt til kunden føre til en høyere intern betaling enn et annet produkt, som ville ha passet kunden bedre,
- kan ha et økonomisk eller annet motiv for å favorisere interessene til en annen kunde eller kundegruppe fremfor interessene til den aktuelle kunden, for eksempel ved å gi en bestemt kunde mer fordelaktige satser i bytte mot fremtidige eller fortsatte forretningsforbindelser, tjenester eller investeringer, til ugunst for en annen kunde eller kundegruppe,
- bedriver samme type virksomhet som kunden, eller
- mottar eller vil motta fra andre enn kunden et incitament i forbindelse med en tjeneste som ytes til kunden, i form av penger, varer eller tjenester, bortsett fra standardgebyret eller provisjonen for den tjenesten eller aktiviteten.

3.2. Generelt om håndtering av interessekonflikter

Den ansvarlige enhetslederen håndterer interessekonflikter primært ved å sørge for at det anvendes prosedyrer og treffes tiltak som hindrer at kundenes interesser påvirkes negativt. Hver enhetsleder i konsernet er ansvarlig for kontinuerlig å identifisere potensielle interessekonflikter i enhetens virksomhet, og å gjøre oppmerksom på og håndtere interessekonflikter som kan føre til at en eller flere av kundenes interesser blir negativt påvirket som følge av konsernets virksomhet. Dersom en interessekonflikt

identifiseres, skal den ansvarlige enhetslederen først sørge for at kundens interesser ikke påvirkes negativt. Dersom dette ikke er mulig, må kunden informeres om interessekonflikten på en måte som gjør det mulig for kunden å forstå og lagre informasjonen og dermed treffe en beslutning om Handelsbankens tjeneste eller produkt i lys av den identifiserte interessekonflikten. Dersom en identifisert interessekonflikt ikke kan unngås, må den ansvarlige enhetslederen også følge opp interessekonflikten regelmessig, med sikte på å få avsluttet den.

Vesentlige interessekonflikter som identifiseres skal dokumenteres. Det skal fremgå av dokumentasjonen at den ikke kan betraktes som uttømmende. Identifisering og håndteringen av interessekonflikter innenfor en enhet skal tilpasses virksomhetens art. Der interessekonflikter har blitt identifisert er enhetslederen ansvarlig for å ha en årlig gjennomgang med enhetens ansatte. Gjennomgangen skal ta utgangspunkt i gjeldende regelverk om eventuelle interessekonflikter.

For enheter der sannsynligheten for interessekonflikter vurderes til å være høyere, skal det også utarbeides en årlig sammenstilling av identifiserte vesentlige interessekonflikter. Administrerende direktør avgjør hvilke enheter som skal omfattes av dette kravet. For slike enheter skal enhetslederen ta stilling til håndtering av nevnte interessekonflikter.

Ved fastsettelse av passende rutiner for forebygging og forhindring av interessekonflikter skal det, der det er hensiktsmessig, tas hensyn til Handelsbankens regelverk om interessekonflikter, banksekretesse, etikk, operativ risiko, eksterne oppdrag, godtgjørelser, bigeskjefter, ansettes egenhandel i verdipapirer, investeringsanalyse, investeringsrådgivning, markedsføring av finansielle instrumenter og corporate finance-virksomhet.

Risikoen for interessekonflikter skal også tas hensyn til i forbindelse med rekruttering, utnevning av styremedlemmer i konsernet samt anskaffelse av tjenester.

3.3. Eksempler på interessekonflikter som oppstår i Handelsbanken og håndteringen av disse

Listen nedenfor angir interessekonflikter som er sentrale for Handelsbankens virksomhet og viser hvordan disse konfliktene håndteres. Legg merke til at listen ikke omfatter samtlige interessekonflikter i konsernet, og at beskrivelsen av håndteringen ikke er uttømmende.

Interessekonflikt	Håndtering
Det er sannsynlighet for å oppnå en økonomisk gevinst eller unngå et økonomisk tap, på bekostning av kunden	
Analysevirksomhet – Bankens posisjon Analysen kan favorisere Handelsbankens posisjoner/virksomhet, men samtidig medføre en ulempe for enkelte kunder.	<ul style="list-style-type: none"> - Analysedokumentasjonen må alltid inneholde informasjon om interessekonflikter - Interne regler regulerer uavhengighet, informasjonsbehandling, motstridende informasjon, kontroller osv.
Corporate finance-oppdrag Interessekonflikter med annen virksomhet, for eksempel ved at kunden inkluderes i bankens analysedekning eller mottar investeringsrådgivning, eller ved at dens finansielle instrumenter inkluderes i bankens verdipapirfond, eller ved at Handelsbanken er långiver til kunden og således har en interesse i virksomhetens resultat.	<ul style="list-style-type: none"> - Corporate finance-virksomheten er omgitt av "chinese walls" - Kredittbeslutninger fattes og investeringsrådgivningstjenester gis i henhold til interne regler basert på kundens interesser og behov
Investeringsrådgivning Forslag kan gis, eller kapitalforvaltning kan finne sted, basert på hva som er mest lønnsomt for	<ul style="list-style-type: none"> - Anbefalinger gitt som en del av investeringsrådgivningstjenester, forsikringsmegling eller kapitalforvaltning må alltid tilpasses kunden

Handelsbanken, i stedet for hva som er mest lønnsomt for kunden.	<ul style="list-style-type: none"> - Rådet dokumenteres og kontrolleres - Kunden er informert om interessekonflikten
Kredittrådgivning Handelsbanken kan gi forslag som tar utgangspunkt i egen lønnsomhet istedenfor hva som er mest lønnsomt for kunden.	<ul style="list-style-type: none"> - Håndteres gjennom interne regler for kredittsjekk og kredittbeslutning der beslutningen granskes og vurderes løpende - Kredittprosessen skal skje i henhold til prinsippet om dualitet ved kredittbeslutning - Rådgivning dokumenteres og kontrolleres - Kunden informeres om interessekonflikten

Har en interesse i utfallet av en tjeneste levert til kunden, eller i en transaksjon gjennomført på vegne av kunden, som er forskjellig fra kundens interesse i utfallet	
Lønnsordning til ansatte Interne lønnsordninger kan påvirke hvordan oppgavene gjennomføres og kan innebære at bankens interesser prioriteres foran kundens.	<ul style="list-style-type: none"> - Dette reguleres av bestemmelsen om at anbefalinger i forbindelse med investeringsrådgivningstjenester og forsikringsformidling alltid må tilpasses kunden - Retningslinjene for godtgjørelse og godtgjørelsesordningen, som tar hensyn til interessekonflikter - Rådgivning er dokumentert
Godtgjørelser til banken Godtgjørelser fra tredjepart i forbindelse med for eksempel investeringsrådgivning og forsikringsformidling kan medføre at rådgiverens anbefalinger styres eller påvirkes av muligheten for godtgjørelse til Handelsbanken eller rådgiveren.	<ul style="list-style-type: none"> - Ved investeringsrådgivning og forsikringsformidling skal bankens anbefaling alltid være egnet for kunden. Rådgivningen dokumenteres og kontrolleres - Kunden informeres om interessekonflikten - Retningslinjene for godtgjørelse og godtgjørelsessystemet tar hensyn til interessekonflikter
Ansattes egenhandel (dvs. handel for egen regning) En trader kan motta godtgjørelse som fører til at banken i handel med finansielle instrumenter prioriterer egne interesser foran kundens interesser.	<ul style="list-style-type: none"> - Regler for best mulig ordrettførelse og regler for behandling av kundeordrer samt regler for egenhandel - Retningslinjer for godtgjørelse og godtgjørelsessystemet tar hensyn til interessekonflikter
Forsikringsselskapets valg av forvaltning Forsikringsselskapet velger Handelsbankens fondstilbud, noe som gir gagnar Handelsbanken med som kan være en ulempe for forsikringskundene.	<ul style="list-style-type: none"> - Fondsinvesteringer håndteres av en fondsutvalgskomiteé som er uavhengig av Handelsbanken
Fondsselskapets valg av forvaltning Fondsselskapet kan velge fond som gir høy kick-back eller som gir gagnar Handelsbanken, noe som kan være til ulempe for fondsandelseierne.	<ul style="list-style-type: none"> - Fondsselskapets regler om best mulig ordrettførelse - Fondsselskapets motparter evalueres fortløpende - Fondene forvaltes i henhold til sine vedtekter - Eventuelle kick-backs tilkommer fondet - Fondsselskapet informerer om interessekonflikter
Innsideinformasjon En enhet i Handelsbanken mottar innsideinformasjon som hindrer Handelsbanken	<ul style="list-style-type: none"> - Tydelige regler om "chinese walls" og innføring av loggbok

eller fondsforvaltningsselskapet fra å handle i kundens eller andelseiernes beste interesser i alle situasjoner.	
--	--

Har en økonomisk årsak eller annet motiv for å favorisere interessene til en annen kunde eller kundegruppe fremfor kundens interesser	
Kunder med motstridende interesser En arbeidstaker kan motta opplysninger om forskjellige kunders motstridende interesser, for eksempel i forbindelse med oppkjøp av selskaper. En filial eller avdeling kan måtte håndtere kunder som er konkurrenter. Det er en risiko for at arbeidstaker vil sette interessene til én kunde foran interessene til en annen.	<ul style="list-style-type: none"> - Ved corporate finance-oppdrag håndteres interessekonflikter med regler om "chinese walls" og logger - Taushetsplikten gjelder i alle kunderelasjoner
Ordrehåndtering Begunstigelse av én kunde fremfor en annen kunde i forbindelse med ordrebehandling, ordreførelse eller fordeling av verdipapirer i markedstransaksjoner.	<ul style="list-style-type: none"> - Interne regler om best mulig utførelse og gjennomføring av porteføljetransaksjoner - "Frontrunning" er regulert i reglene for markedsmåned
Re-allokering ved forvaltning Fondsselskapet kan prioritere visse kunder eller fond ved re-allokeringer i fondene der endringen vil påvirke andelsverdien eller på annen måte påvirke fondene negativt eller positivt.	<ul style="list-style-type: none"> - Forvaltning skal i henhold til interne og eksterne regler utføres slik at fondsandelseierne behandles rettferdig og at ingen fondsandelseiers interesser skal prioriteres fremfor andre

Mottar eller vil motta fra andre enn kunden en godtgjørelse i forbindelse med en tjeneste som ytes til kunden, i form av penger, varer eller tjenester, bortsett fra standardprovisjonen eller gebyret for den aktuelle tjenesten eller aktiviteten.	
Gaver eller andre ytelser En medarbeider som mottar – eller forventer å motta – gaver som kan forårsake en interessekonflikt for eksempel ved valg av motpart ved plassering av ordrer.	<ul style="list-style-type: none"> - Regler for godtgjørelse og mottak av gaver, retningslinjer for etiske standarder og regelmessig evaluering av motparter i henhold til etablerte kriterier

Interessekonflikter knyttet til konsernintern virksomhet	
Oppdragsavtale Når en konsernintern oppdragsavtale skal evalueres, trenger den oppdragsgivende parten muligens sakkyndig bistand for å evaluere avtalen. Dersom denne bistanden ble etterspurt i konsernet, så ville den oppdragsgivende parten i praksis søke hjelp fra den engasjerte parten.	<ul style="list-style-type: none"> - Det utkontrakterende selskapet må alltid ha nødvendig kompetanse for å vurdere oppdragsavtaler - Dersom det er behov for spesialistkompetanse, må denne støtten søkes hos en uavhengig part hvis det er fare for interessekonflikter
Styrets arbeid Et medlem av et internt styre kan ha et annet oppdrag i Handelsbanken, slik at vedkommende har en interesse som er i strid med lojalitetsplikten til datterselskapet.	<ul style="list-style-type: none"> - En egnethetsvurdering, med en vurdering av om det foreligger interessekonflikter, utføres før et nytt medlem oppnevnes, eller når et eksisterende medlem gis andre operative oppgaver.

Interessekonflikter knyttet til andre interessenter enn kunder	
Leverandører En ansatt mottar gaver eller blir invitert til et representasjonsarrangement av en leverandør, og formålet er å overtale den ansatte til å inngå en avtale som er ufordelaktig for	<ul style="list-style-type: none"> - For å unngå å pådra seg forpliktelser overfor leverandører må ansatte overholde regler om det å motta og gi gaver og representasjon

Handelsbanken.	<ul style="list-style-type: none"> - Etikkreglene har bestemmelser om det å gi og ta imot bestikkelser. All representasjon må være preget av moderasjon
Bigeskjeffer Ansatte og andre personer som utøver eierkontroll, styreoppdrag, har eierinteresse i selskaper med konkurrerende virksomhet m.m. kan ha interesser som strider mot Handelsbankens interesser.	<ul style="list-style-type: none"> - Forbud for ansatte og andre relevante personer mot å <ul style="list-style-type: none"> o håndtere spørsmål for Handelsbanken i tilfeller hvor denne eller nærstående kan ha en interessekonflikt med Handelsbanken o delta i annen forretningsvirksomhet for egen del eller på vegne av tredjepart uten samtykke fra overordnet leder og personalavdeling
Kreditt til ansatte i ledende stillinger Ansatte i ledende stillinger, nærstående til disse og i selskap hvor disse har en vesentlig økonomisk interesse kan bevilges kreditter på grunnlag som ikke regnes som forretningsmessig, noe som kan være til skade for Handelsbanken.	<ul style="list-style-type: none"> - Kredittinstruksjon og regler om kreditt til ansatte i ledende stillinger og deres nærstående
Ansattes eller nærståendes relasjoner med kunder, leverandører eller andre interessenter En ansatt, eller nærstående til en ansatt, har eller har nylig hatt økonomiske, profesjonelle eller private relasjoner med f.eks. en kunde, leverandør eller annen ansatt som er av en slik art at det kan innebære en risiko for interessekonflikt som kan påvirke den ansatte på en negativ måte i deres yrkesutøvelse.	<ul style="list-style-type: none"> - Ansatte skal ikke håndtere spørsmål som berører den ansatte selv eller dennes nærstående - Regler om ansatte som er hverandres nærstående, herunder begrensninger knyttet til f.eks. nærståendes mulighet til å arbeide innen samme organisasjon eller prosess - Regler om oppdrag utenfor stillingen, herunder krav til samtykke fra overordnet leder og personalavdeling, samt vurdering av risikoen for interessekonflikter når det besluttes om oppdraget kan godkjennes - Forholdet til leverandører styres av etiske regler, bl.a. om å gi og motta gaver og om representasjon, som har til formål å unngå et avhengighetsforhold til leverandører

4. Rapportering

Enheter som utarbeider en årlig sammenstilling av vesentlige interessekonflikter fordi sannsynligheten for slike vurderes å være høy, skal gi denne sammenstillingen til Group Legal og Group Compliance.

Group Compliance skal ut i fra en risikobasert arbeidsmetode kontrollere og følge opp håndteringen av identifiserte vesentlige interessekonflikter i Handelsbankenkonsernet, og på bakgrunn av denne oppfølgingen årlig rapportere til styrets risikokomiteé. I rapporten skal det gjøres rede for de vesentlige interessekonfliktene som er identifisert, og hvordan disse interessekonfliktene forebygges eller håndteres.